

POLIISIN AMK-TYÖHAJOITTELUOHJAAJIEN PALKKIOJÄRJESTELMÄ

- Työryhmän loppuraportti

4/2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. TAUSTAA TYÖHARJOITTELUOHJAAJIEN PALKKIESTA.....	6
2. AMK-TUTKINNON TYÖHARJOITTELUOHJAUKSEN ORGANISOINTIKÄYTÄNTÖ POLIISIYKSIKÖISSÄ.....	6
3. KEHITTÄMISEHDOTUKSET TYÖHARJOITTELUOHJAAJIEN PALKKION MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEISTA JA VAATIVUUSTASOVAIKUTUKSISTA.....	11

POLIISIHALLITUS

KUVAILEHTI

29.10.2018

Tekijät: Työryhmän kokoonpano: Poliisihallitus, neuvottelupäällikkö Anssi Rautiainen, puheenjohtaja Poliisihallitus, ylikonstaapeli, henkilöstösiantuntija Ismo Autio, varapuheenjohtaja Helsingin poliisilaitos, ylikonstaapeli, henkilöstöasiantuntija Nora Sinisalo, jäsen (varajäsen ylikomisario, henkilöstöpäällikkö Heidi Toivio) Länsi-Uudenmaan poliisilaitos, apulaispoliisipäällikkö Jarmo Pitkämäki, jäsen (varajäsen komisario Petri Lillvis) Poliisiammattikorkeakoulu, ylikomisario Jyrki Haapala, jäsen (varajäsen ylikomisario Jarmo Koivisto) SPJL/JUKO, valtakunnallinen pääluottamusmies Pekka Lassila, jäsen (varalla neuvottelupäällikkö Auno Mäkinen) JHL, pääluottamusmies Ari Huuskonen, jäsen (varalla sopimustoimitsija Jorma Viiala)		Julkaisun laji Raportti	
		Toimeksiantaja Poliisihallitus	
		Toimielimen asettamispäivä 17.12.2017	
Julkaisun nimi Poliisin AMK-työharjoitteluohjaajien palkkiojärjestelmä - Työryhmän raportti			
Julkaisun osat Työryhmän raportti			
Tiivistelmä Työryhmän tehtävänä oli asettamispäätöksen (POL-2017-45433, 07.12.2017) mukaisesti selvittää miten poliisin AMK-tutkinnon työharjoitteluohjaus on poliisiyksiköissä organisoitu sekä valmistella kehittämisehdotus työharjoitteluohjaajien palkkion määräytymisen perusteista ja vaativuustasovaikutuksista.			
Asiasanat Työharjoitteluohjaajan palkkio, poliisin palkkausjärjestelmä			
Sarjan nimi ja numero Poliisihallituksen julkaisusarja 4/2018			
ISSN-L 1798-7121	ISSN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 2242-5640	
ISBN (painettu) -		ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-7267-03-5	
Kokonaissivumäärä 16	Kieli Suomi	Luottamuksellisuus Julkinen	
Julkaisija Poliisihallitus			

POLISSTYRELSEN

PRESENTATIONSBLAD

29.10.2018

Författare: Arbetsgruppens sammansättning:		Typ av publikation Rapport
Polisstyrelsen, förhandlingschef Anssi Rautiainen, ordförande		Uppdragsgivare Polisstyrelsen
Polisstyrelsen, överkonstapel, personalsakkunnig Ismo Autio, ordförande		Datum för tillsättandet av organet 17.12.2017
Polisinrättningen i Helsingfors, överkonstapel, personalsakkunnig Nora Sinisalo, medlem (ersättare överkonstapel, personalchef Heidi Toivio)		
Polisinrättningen i Västra Nyland, biträdande polischef Jarmo Pitkämäki, medlem (ersättare kommissarie Petri Lillvis)		
Polisyreshögskolan, överkommissarie Jyrki Haapala, medlem (ersättare överkommissarie Jarmo Koivisto)		
SPJL/JUKO, riksomfattande huvudförtroendeman Pekka Lassila, medlem (reserv förhandlingschef Auno Mäkinen)		
JHL, huvudförtroendeman Ari Huuskonen, medlem (reserv avtalsfunktionär Jorma Viiala)		
Publikation Arvodessystemet för arbetspraktikhandledare inom utbildningen för polis YH - Arbetsgruppens slutrapport		
Publikationens delar Arbetsgruppens rapport		
Referat Arbetsgruppens uppgift var att i enlighet med beslutet om tillsättande (POL-2017-45433, 07.12.2017) utreda hur arbetspraktikhandledningen inom utbildningen för polis YH är organiserad vid polis enheterna och att bereda ett förslag till utveckling av grunderna för arbetspraktikhandledarnas arvoden och kravnivåeffekterna.		
Nyckelord Arbetspraktikhandledares arvode, polisens lönesystem		
Seriens namn och nummer Polisstyrelsens publikationsserie 4/2018		
ISSN-L 1798-7121	ISSN (tryckt) -	ISSN (elektronisk) 2242-5640
ISBN (tryckt) -	ISBN (elektronisk) 978-952-7267-03-5	
Sidantal 16	Språk Finska	Sekretessgrad Offentlig
Utgivare Polisstyrelsen		

1. TAUSTAA TYÖHARJOITTELUOHJAAJIEN PALKKIOSTA

Työharjoitteluohjaajan palkkio -päätöksellä 28.5.2015 (POL-2014-2905) ko. palkkion määrä nousi 50 eurosta sataan euroon:

”Työharjoitteluohjaajan palkkio

Työnantajapäätös 28.5.2015:

Poliisin AMK -tutkintokoulutuksessa olevan opiskelijan työharjoitteluohjaajalle maksetaan ohjaajan tehtävästä palkkiona 100 euroa kolmen viikon työjaksoa kohti (palkkalaji 1430). Kultakin kolmen viikon työjaksolta voidaan palkkio maksaa enintään yhdelle työharjoitteluohjaajalle kutakin ohjattavaa opiskelijaa kohden. Palkkion maksamisen edellytyksenä on, että ohjaaja osallistuu opiskelijan jatkuvaan ohjaamiseen ja arviointiin, oppimispäiväkirjan tarkastamiseen sekä tekee muut Poliisiammattikorkeakoulun määrittelemät ohjaamiseen liittyvät tehtävät.”

2. AMK-TUTKINNON TYÖHARJOITTELUOHJAUKSEN ORGANISOINTIKÄYTÄNTÖ POLIISIYKSIKÖISSÄ

AMK-harjoitteluohjaajien kyselyyn poliisilaitoksilta saadut vastaukset:

1. Käytetäänkö virastossanne AMK-työharjoittelun ohjauksessa ryhmäohjausta, olisiko sen hyödyntäminen mahdollista toimintamallissanne?

Helsinki	Perehdytysjaksolla kaikki AMK-työharjoittelijat ovat yhdessä yhden ison valvontaryhmän mukana 2-4 viikkoa. Tutkinnassa, yht. 6 jaksoa, ollaan kolme jaksoa 2-4 harjoittelijan ryhmässä erillisissä koulutusryhmissä, jonka jälkeen harjoittelijat ovat kaksi jaksoa taktisessa ryhmässä ja yhden jakson palvelupäivystyksessä. Liikennevalvonnassa ollaan 3-4 harjoittelijan ryhmässä kolme viikkoa.
-----------------	--

Häme	Hämeen poliisilaitoksella ei ole ollut käytössä ryhmäohjaus. Laitokselle tulevat harjoittelijat on jaettu viime vuoden loppuun saakka niin, että joka toinen ”saapumiserä” on sijoittunut Lahden pääpoliisiasemalle ja joka toinen Hämeenlinnan poliisiasemalle. Näillä asemilla harjoittelija on sitten aloittanut heti oman ohjaajansa opastuksessa. Tämän vuoden alusta (eli maaliskuussa saapuvista) jokaiselta kurssilta harjoitteluun saapuvat jaetaan kahtia molemmille poliisiasemille mutta edelleen niin, että ohjaaja ottaa yksittäisen harjoittelijan ohjattavakseen.
-------------	---

Itä-Suomi	AMK - työharjoittelun ohjauksessa ei tällä hetkellä ole Itä-Suomen poliisilaitoksessa ainakaan kokonaisvaltaisesti käytössä. Esimerkiksi Kuopiossa tätä on ollut käytössä ainoastaan perehdytysviikon verran, jolloin kaikki Pohjois-Savon alueelle tulleet harjoittelijat ovat olleet yhtä aikaa ryhmäkoulutuksessa. Käytännössä tämä ryhmäohjaus tulisi toimimaan tutkinnan jaksolla, esimerkiksi kentän ryhmäohjaus olisi miltei mahdotonta ainakin tällä hetkellä mielipide on tämä. Tutkinnan osalta ei ryhmäohjaukselle estettä varmaankaan olisi. Harjoittelijoiden ryhmäkokojen kasvaessa tämä ryhmäohjaus olisi tutkinnan osalta varmaan jopa suotavaa.
------------------	--

Itä-Uusimaa	Itä-Uudenmaan poliisilaitoksessa käytetään ryhmäohjausta AMK-tutkinnon työharjoittelussa rikostutkinnan osiossa. Ryhmäohjausta käytetään rikostutkintaosion alussa, jolloin on kahden jakson pituinen tutkinnan perehdytysjakso. Perehdytysjakson jälkeen ryhmäohjaus loppuu ja harjoittelijat menevät omille nimetyille ohjaajilleen.
Kaakkois-Suomi	Harjoittelijat sijoitetaan poliisilaitoksessa vuorotteluperiaatteella useammalle poliisiasemalle. Harjoittelijoille nimetään vastuuohjaaja eri toiminnoissa; kentällä, perustutkinnassa ja lupapalveluissa. Poliisilaitoksessa ei käytetä ryhmäohjausta vaan ohjaus toteutetaan jokaisen harjoittelijan kohdalla vastuuhenkilön toimesta. Yleisistä asioista pidetään kaikille harjoittelijoille yhteinen tilaisuus. Poliisilaitos pitää nykyistä menettelyä timivana, eikä näe että ryhmäohjaus olisi parempi.
Lappi	Ei ole käytössä, mutta olisi mahdollista rikostorjunnan osalta, ei muuten.
Lounais-Suomi	<p>Lounais-Suomen poliisilaitos ei ole käyttänyt millään sektorilla (harjoittelun eri osajaksolla) ryhmäohjausta (useampi harjoittelija yhtä aikaa yhdellä ohjaajalla). Vaikka Lounais-Suomen poliisilaitos on Suomen suurimpia poliisiyksiköitä, sen yksittäiset poliisiasemat ryhmäohjaukseen pieniä. AMK -työharjoittelua toteutetaan Porissa, Raumalla, Salossa, Turussa, Paraisilla (vain rikostorjunnan ja -tutkinnan osuus) ja Kankaanpäässä (pilottina AMK20164:n osalta yhdellä harjoittelijalla). Ryhmäohjauksen hyödyntäminen Lounais-Suomen poliisilaitoksen toimintamallissa olisi erittäin haasteellista.</p> <p>Ohjaajan tulisi tällöin olla päätoiminen, motivoitunut pedagogi-koulutunut poliisimies. Kuitenkaan tämä ei anna lisäarvoa opiskelijan kannalta katsottuna siten, että opiskelija saisi riittävää yksilöllistä ohjausta. Ryhmäohjauksessa suoritettavan seurannan ja arvioinnin takia ohjaajan pitäisi olla päätoiminen ilman muita tehtäviä-/toimenkuva vastuita, mikä ei ole mahdollista poliisilaitoksen eri poliisiasemilla ja niiden eri harjoittelujaksoilla.</p> <p>Nykyisessä toimintamallissa (yksi ohjaaja per yksi harjoittelija) harjoittelija on ohjaajan ohjauksen, seurannan ja arvioinnin kohteena työtehtäviä tehtäessä. Ryhmäohjaus muistuttaa oppilaitosopiskelua, jota opiskelijat ovat jo kokeneet Poliisiammattikorkeakoulussa ennen AMK -työharjoitteluun siirtymistä eri yksiköihin. AMK -työharjoittelun eräänä tavoitteena on suunnitella omaa työtään ja toteuttaa annetut tehtävät itsenäisesti, mikä voisi vaarantua ryhmäohjauksessa niin sanotun harjoittelijan vertaistuen helpon saatavuuden takia. Ryhmäohjauksen hyödyntäminen ei ole mahdollista työturvallisuuden takia, koska työturvallisuustekijät ovat korostuneessa asemassa AMK -työharjoittelijoiden kanssa toimiessa.</p>
Länsi-Uusimaa	Nykyään ei käytetä, mutta tutkinnassa tällainen olisi mahdollista, mikäli ryhmäohjaajana toimivan tutkijan omaa juttuvastuuta samalla kompensoitaisiin pienemmäksi. Poliisilaitoksessamme on vuosia sitten, ennen AMK-kauden alkamista, ollut Espoon tutkinnassa harjoittelijaryhmä, jonka ohjaajana toimi yksi ja sama ylikonstaapeli. Mutta tästä on siis aikaa vuosia.
Pohjanmaa	Ryhmäohjausta käytetään lähinnä harjoittelijoiden perehdyttämisessä ja sen käyttäminen on mahdollista kenttäjohtoaluekohtaisesti. Poliisilaitoksen alueella on kolme kenttäjohtoaluetta, joten kokonaisen ryhmän samanaikainen ohjaus vaatisi työvuorojärjestelyitä jos harjoittelijat haluttaisiin samaan paikkaan. Etäisyydet ovat pitkiä ja matkustamiseen olisi käytettävä joissakin tapauksissa neljä tuntia. Videon välityksellä ryhmäohjaus ei tuottaisi ongelmia. Tutkinnassa harjoittelijoita voidaan ohjata pienemmissä ryhmissä. Linjalle ei yleensä sijoiteta kahta harjoittelijaa enempiä kerrallaan samasta erästä.

Oulu	Ei käytetä ryhmäohjausta. Ryhmäohjaus olisi erittäin hyvä ja tarpeellinen. Oulun poliisilaitoksessa olisi mahdollista käyttää ryhmäohjausta tutkinnassa. Ryhmäohjauksen käyttäminen kuitenkin edellyttäisi opetusharjoittelun ohjaajan palkkiojärjestelmän tarkennusta. Ryhmäohjaus ei sovellu kenttätehtäviin.
Sisä-Suomi	AMK-harjoittelijoiden ohjauksessa käytetään ryhmäohjausta kahdessa eri vaiheessa. Ensimmäisen viikon, eli perehdytysjakson ohjaus tapahtuu koko ryhmälle samalla kerralla samassa tilaisuudessa. Toinen ryhmäohjaustilanne on Tampereen poliisiaseman lupahallinnon jakso, jossa ryhmän koko on n.3-4 harjoittelijaa kerrallaan ja yksi ylikonstaapeli ohjaa heitä kaikkia.

2. Jos käytetään AMK-ryhmäohjausta, niin mikä on ryhmäkoko tai ryhmäkoot eri tehtävälajeissa?

Helsinki	Tutkinnassa on kolme koulutusryhmää, joissa on kolme päätoimista kouluttajaa. Koulutusryhmät on sijoitettu Rikostorjuntatoiminnan taktisten tutkintaryhmien alaisuuteen. Vuoden 2018 osalta näyttää siltä, että kaikissa kolmessa koulutusryhmässä on lähes koko vuoden ajan 4 harjoittelijaa (saapumiserien väliin yritetään sovittaa muutama jakso, jolloin koulutettavia ei tule ja ohjaaja voisi esim. sijoittaa lomansa ko. ajankohtaan).
Häme	
Itä-Suomi	Kuopion pääpoliisiaseman näkökulmasta, yksittäisenä esimerkkinä, ryhmäkoko voisi olla 2 - 4 harjoittelija kerrallaan. Tämä tietysti huomioon ottaen sen, että kuinka paljon ryhmänvetäjällä on esimerkiksi muita tehtäviä. Arvio on myös tehty sen perusteella, että Kuopion (myös Iisalmen harjoittelijat mukaan luettuna) harjoittelijoiden määrä on ollut 4 -7 henkilöä eli puolet tästä määrästä voisi olla vuorollaan kyseisessä ryhmäohjauksessa huomioiden kentän ja tutkinnan vuorottelu harjoittelujakson aikana.
Itä-Uusimaa	Ryhmäkoot ovat vaihdelleet 2-11 työharjoittelijan välillä.
Kaakkois-Suomi	Ryhmäohjausta ei käytetä.
Lappi	Harjoittelijamäärä 1 - 2 mitä tulee kerrallaan, joten 1 - 2.
Lounais-Suomi	Kolme työharjoittelijaa on saatettu koota yhteen samaan työvuoroon liikennevalvontaosion aikana, kun kyseessä on ollut raskaan liikenteen valvonta. Tällöin työharjoittelijoille on kerrottu valvonnan erityispiirteitä. Työharjoittelijat eivät ole päässeet niinkään toimimaan itsenäisesti arvioivan ohjaajan seurannan alla.
Länsi-Uusimaa	
Pohjanmaa	Ryhmäkoko olisi ymmärtääkseni suurimmillaan harjoittelijaerän määrä eli 7-8 mutta käytännössä suurin ryhmäkoko on 4, koska suurin kenttäjohtoalueelle tullut erä on ollut 4 harjoittelijaa.
Oulu	
Sisä-Suomi	Tähän tuli vastaus jo edellisessä kohdassa. Tutkinta- ja kenttäjaksojen harjoittelu on meillä hoidettu yksilöohjauksena.

3. Mikä olisi ohjaajien näkemys AMK-ryhmäohjauksen ryhmäkoosta huomioiden harjoittelun tavoite ja oppilaalle tuleva hyöty?

<p>Helsinki</p>	<p>Perehdytysjakson tavoitteena on tutustuttaa harjoittelija uuteen työpaikkaan ja työtehtäviin. Aikaisempien harjoittelujaksojen perusteella harjoittelija hyötyy parhaiten perehdytysjaksosta toimiessaan pienessä ryhmässä. Perehdytysjaksolla valvontaryhmän mukana optimi ryhmäko on näin ollen 12 harjoittelijaa. Tällöin pystymme perehdyttämään harjoittelijaa mahdollisimman yksilöllisesti kunkin harjoittelijan lähtötaso huomioiden. Mitä suuremmaksi ryhmäko kasvaa, sitä enemmän joudumme tinkimään harjoittelijan lähtötason huomioimisesta sekä yksilöllisestä perehdyttämisestä. Ryhmäkoon lähennellessä 20 henkilöä toiminta menee väkisin ns. tehdasmaiseksi liukuhihnatyöksi. Ohjauksen ja opetuksen pystyy toteuttamaan tutkinnan koulutusryhmässä ryhmäkoon ollessa kerralla neljä harjoittelijaa. Tällä määrällä pystyy yksi ohjaaja pitämään paketin kasassa ja toteuttamaan laadukkaan ohjaamisen ja harjoittelijoiden kehityksen seuraamisen. Ohjaamisen yksilöllisyyden toteuttamiseksi, ammatillisen kehittymisen ja työn mielekkyyden säilyttämiseksi yli neljän henkilön ryhmäkojoja tutkinnassa emme lähtökohtaisesti kannata. Tällöin yhden ohjaajan aika ei riitä vastaamaan laadukkaasta ohjaamisesta ja harjoittelijoille asetusten vaatimusten täyttymisestä. Koulutusryhmiä on kolme, koska perehdytettäviä voi olla 12 samaan aikaan. Harjoittelijoiden ryhmäkoon suurentuessa pitää pohtia myös mahdollista ohjaajien määrän kasvattamista, millä voi olla vaikutusta muiden poliisilaitoksen töiden suorittamiseen. Ohjauksen ja opetuksen pystyy toteuttamaan tutkinnan koulutusryhmässä ryhmäkoon ollessa kerralla neljä harjoittelijaa. Tällä määrällä pystyy yksi ohjaaja pitämään paketin kasassa ja toteuttamaan laadukkaan ohjaamisen ja harjoittelijoiden kehityksen seuraamisen. Ohjaamisen yksilöllisyyden toteuttamiseksi, ammatillisen kehittymisen ja työn mielekkyyden säilyttämiseksi yli neljän henkilön ryhmäkojoja tutkinnassa emme lähtökohtaisesti kannata. Tällöin yhden ohjaajan aika ei riitä vastaamaan laadukkaasta ohjaamisesta ja harjoittelijoille asetusten vaatimusten täyttymisestä. Koulutusryhmiä on kolme, koska perehdytettäviä voi olla 12 samaan aikaan. Harjoittelijoiden ryhmäkoon suurentuessa pitää pohtia myös mahdollista ohjaajien määrän kasvattamista, millä voi olla vaikutusta muiden poliisilaitoksen töiden suorittamiseen.</p>
<p>Häme</p>	<p>Jos ryhmäohjausta käytettäisiin niin näkisin, että ryhmän koko voisi olla max 2-3 harjoittelijaa ohjaajaa kohti. Tämän näkisin kuitenkin onnistuvan vain tutkinnassa, kentällä tällaisen harjoittelijajoukon vieminen eteenpäin ei onnistu vaan edelleen kenttäharjoittelun tulee tapahtua partiona ohjaajan kanssa. Tutkinnassakin tällaisen joukon hallitseminen edellyttäisi sitä, että ohjaaja voi irrottautua itse tutkintatehtävistä ohjaustehtävään.</p>
<p>Itä-Suomi</p>	<p>Tutkinnan harjoittelijoiden ohjaajien kanssa keskusteluista on tullut palautteena juuri se, että miten paljon kyseistä ryhmänvetäjää vastuutettaisiin muihin tehtäviin tämän ryhmäohjauksen aikana. Oppilaalle tuleva hyöty olisi mitä ilmeisimmin ryhmän tiedonsiirto ja jakaminen, yhdessä oppiminen mutta tämä vaatii ryhmänvetäjältä aikaa, motivaatiota sekä näkemystä ohjata kenties hieman erilaisia/tasoisia harjoittelijoita yhtä aikaa. Keskusteluissa on ollut puhetta ryhmäkoon mahdollisesta koosta juuri tuo 2 - 4 henkilöä kerrallaan.</p>
<p>Itä-Uusimaa</p>	<p>Maksimi määrä on kuusi ja optimaalinen hyvä määrä on neljä. Etuna ryhmäohjauksessa on, että kaikki työharjoittelijat saavat samantasoisin laadukkaan perehdytyksen. Ryhmässä työharjoittelijat saavat vertaistukea toisistaan. Lisäksi perehdytysjakson aikana tulevien työhön liittyvien ongelmien ratkaisu voidaan käsitellä samalla kaikkien kanssa.</p>

Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen harjoittelijoiden määrä huomioiden, ryhmäohjausta ei pidetä toimivana.

Lappi Harjoittelijamäärä 1 - 2 mitä tulee kerrallaan, joten 1 - 2.

Lounais-Suomi Ammatillista osaamista edistävän harjoittelun osaamistavoitteet eivät toteutuisi, jos harjoittelu suoritettaisiin ryhmäohjauksena. Jos Rikostorjunta- ja tutkintaosiol-la yksi tutkija irrotettaisiin omista jutuistaan keskittymään pelkästään harjoittelija-ryhmän ohjaamiseen, ryhmäkoko voisi olla 3-5 harjoittelijaa. Ryhmäohjaus ei sovi tutkintaan, jossa tehdään pääsääntöisesti itsenäisesti työtä ja jossa työn itsenäisen tekeminen, ohjaajan avustuksella, palvelee harjoittelijaa parhaiten. Ryhmäohjauksesta koettaisiin olevan enemmän haittaa kun hyötyä. ”Yksin toimiessa” on pakko ottaa vastuuta, ns. tyhmien kysymysten esittämiseen työharjoittelijalla on pienempi kynnys. Ohjaajalla palautteen antaminen ja työharjoittelijalla sen vastaanottaminen on helpompaa kahdestaan toimiessa. Ryhmässä jonkinlainen ajatusriihi -toiminta olisi varmaan parempaa ja sitä kautta joku käsiteltävä asia voisi jäädä paremmin heidän mieleen, mutta tätä AMK -työharjoittelijat ovat jo kokeneet Poliisiammattikorkeakoulussa. Valvonta- ja hälytystoiminnassa koettaisiin parempana, että AMK -työharjoittelija olisi partiossa kolmantena jäsenenä, jolloin hän pääsee sekä osallistumaan ja näkemään partiotoimintaa. Edellä mainitulla tavalla harjoittelijapartiossa olisi työturvallisuus huomioitu. Vakituisten poliisihenkilöstön poistumien takia AMK -työharjoittelijat työskentelevät pakosta muutamia työvuoroja muidenkin kuin heille nimetyin ohjaajan kanssa, joten ryhmäohjauksen haasteellisuus korostuisi tämän kokemuksen perusteella. Ryhmäohjaus ei sovellu millekään osaharjoittelujaksolle. Harjoittelun tulisi edistää harjoittelijan ammatillista osaamista ja antaa oikeanlainen kuva poliisin työstä. Ohjaajan tulee toimia myös esimerkkimallina eri tehtävälajeissa, mikä ei toteutuisi ryhmäohjauksessa riittävän usein. Harjoittelijat ovat tasoltaan erilaisia, jolloin yksilöllisen ohjaamisen tarve on erilainen. Harjoittelijan seuranta ja arviointi ohjaajan toimesta tulee olla jatkuvaa.

Länsi-Uusimaa Kysymys herätti keskustelua siitä, miten erilaisia tarpeita harjoittelijoilla hyvästä ja tasalaatuisesta koulutuksesta huolimatta on. Joku harjoittelija saattaa kaivata enemmän ohjausta ja toinen vastaavasti on hyvin oma-aloitteinen ja tulee toimeen lähes täysin omillaan. Pohdinta jatkui siihen, voiko joku harjoittelija jäädä tällaisessa ryhmäohjaustilanteessa ilman kaipaamaansa tukea ja yksilöllistä ohjausta. Joka tapauksessa oppimisen ja ohjaamisen edellytysten kannalta sopiva ryhmäkoko lienee noin 2-4 henkeä. Ja tuota suurempaa ryhmäkoko ei tällä hetkellä poliisilaitokseen tutkintaan näillä harjoittelijamäärillä käytännössä tulisikaan.

Pohjanmaa Ryhmäohjauksen suurin koko olisi neljä harjoittelijaa.

Oulu Ryhmäkoko voisi olla 2-3 henkilöä.

Sisä-Suomi Olemme hajanaisesti keskustelleet asiasta ja ajatuksena on ollut, ettei juurikaan 4 harjoittelijan ryhmää suurempaa ryhmää ole mahdollisuuksia toteuttaa. Tähän vaikuttaa monta asiaa, käytössä olevat tilat, ohjaajien henkilökohtaiset ominaisuudet jne. jotta voidaan varmistaa harjoittelun tavoitteet ja sujuminen tehokkaasti ja joustavasti.

Tiivistäen voidaan todeta, että harjoittelujen toteutuksissa on vaihtelua poliisilaitoksen koosta ja toiminnallisista tarpeista johtuen.

3. KEHITTÄMISEHDOTUKSET TYÖHARJOITTELUOHJAAJIEN PALKKION MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEISTA JA VAATIVUUSTASOVAIKUTUKSISTA

Poliisiammattikoulun harjoittelutiimin lausunto AMK-harjoittelijoiden ohjaajien ohjaajapalkkiosta:

Poliisin AMK-tutkinnon harjoittelu on käynnistynyt poliisilaitoksilla 2015 joulukuusta alkaen eli kokemusta uudesta harjoittelusta ja sen ohjaustoiminnasta on jo kahden ja puolen vuoden ajalta. Tämän ajan sekä vanhan tutkintokoulutuksen tuoman ohjauksesta saadun kokemuksen sekä lausuntoluonnoksen pohjalta voimme antaa seuraavanlaisen lausunnon.

Nykyisen systeemin mukaan osa rahoista ”jää käyttämättä” eli ne eivät ohjautu siihen tarkoitukseen, mihinkä ne on alun perin tarkoitettu. Ryhmän ohjaajalle maksettava kaksinkertainen palkkio ei nostaisi palkkiokustannuksia yhtään, koska ohjaajapalkkio maksetaan jo nyt kolmeviikkoisjaksotuksen harjoittelijapääluvun mukaan. Nykyisen jakoperusteen mukaan osa rahoista ”jää käyttämättä” eli ne eivät ohjautu siihen tarkoitukseen, mihinkä ne on alun perin tarkoitettu. Vuoden 2017 osalta käyttämättömiä ohjaajapalkkioita palautui takaisin poliisihallitukseen n. 72 000,00 €.

Koulun harjoittelutiimille on tullut hyvää palautetta Helsingin harjoitteluryhmistä, niin laitoksen edustajilta, kuin harjoittelijoiltakin. Helsingissä harjoittelijoita ohjataan harjoitteluryhmissä niin perehdyttämisyksiköllä harjoittelun alussa kuin rikostorjunta- ja tutkintajaksolla.

Helsinki on ilmoittanut näkemyksensä ryhmäohjauksesta seuraavaa:

”Perehdytysjakson tavoitteena on tutustuttaa harjoittelija uuteen työpaikkaan ja työtehtäviin. Aikaisempien harjoittelujaksojen perusteella harjoittelija hyötyy parhaiten perehdytysjaksosta toimiessaan pienessä ryhmässä. Perehdytysjaksolla valvontaryhmän mukana optimi ryhmäkokoo on näin ollen 12 harjoittelijaa. Tällöin pystymme perehdyttämään harjoittelijaa mahdollisimman yksilöllisesti kunkin harjoittelijan lähtötason huomioiden. Mitä suuremmaksi ryhmäkokoo kasvaa, sitä enemmän joudumme tinkimään harjoittelijan lähtötason huomioimisesta sekä yksilöllisestä perehdyttämisestä.”

Harjoittelijoita varten organisoitu ohjausryhmä on ohjauksellisesti toiminut hyvin ja ryhmän toiminnassa on huomioitu harjoittelun erityistarpeet Helsingin toimintaympäristö huomioiden. Helsingin mallin mukainen hyvä ja laadukas perehdytys takaa opiskelijoille hyvät ja yksilölliset valmiudet harjoittelujakson jatkamiselle muilla harjoittelun osa-alueilla.

Tutkinnassa Helsingissä harjoittelijoita varten organisoitu ohjausryhmä on ohjauksellisesti toiminut hyvin ja ryhmän toiminnassa on huomioitu koulutukselliset tavoitteet. Harjoittelijat ovat myös juttujen määrässä päässeet hyvälle tasolle eli rutiinia on tullut riittävästi. Harjoittelutiimin näkemyksen mukaan ryhmän (2-4 harjoittelijaa) ohjaaja olisi oikeutettu saamaan kaksinkertaisen ohjaajapalkkion kolmeviikkoisjaksolta opiskelijaryhmää ohjattaessaan. Maksimiryhmäkokoo harjoittelijoiden osalta on meidän mielestä neljä harjoittelijaa. Viiden harjoittelijan ryhmä samaan aikaan ohjattavaksi yhdelle ohjaajalle on jo liian iso ja silloin ohjauksen, palautteen ja arvioinnin taso kärsii.

Ryhmäohjauksessa kaikki harjoittelijat saavat samantasoisena laadukkaan perehdytyksen, kun harjoittelijoiden määrä on ohjaajien määrään nähden oikeassa suhteessa (yksi ohjaaja enintään neljää harjoittelijaa kohden). Tämä mahdollistaa vielä hyvän ja laadukkaan henkilökohtaisen ohjauksen ja antaa harjoittelijalle myös mahdollisuuden kysyä tarkentavia kysymyksiä epäselvistä asioista. Ohjausryhmässä ohjaajalla on lisäksi mahdollista ottaa ryhmä koolle ja kertoa koko ryhmälle yksittäisi-

sellä harjoittelijalla oleva ongelma/asia ja käsitellä asia yhdellä kertaa koko ryhmän kanssa. Ryhmäohjaus mahdollistaa myös vertaistuen saamisen muilta harjoittelijoilta ja ryhmässä oppimisen.

Ryhmäohjausta toteutettaessa voidaan valita motivoituneet ja hyvällä asenteella olevat ohjaajat, joka takaa laadukkaan ja tasapuolisen ohjauksen kaikille harjoittelijoille.

Ryhmäohjaus vaatii ohjaajalta sitoutumista ohjaustehtävään ja hänelle täytyy luoda laitoksen puolelta edellytykset ohjaustyön tekemiseen eli antaa aikaa ohjaukseen ja vapauttaa ainakin osittain tutkinnassa juttuvuoroista. Tämä takaa ohjaajalle työrauhan laadukkaaseen ja hyvään ohjaukseen, joka näkyy harjoittelijoiden työpanoksessa ja laadukkaassa työn lopputuloksessa. Kun tutkinnan ohjaus halutaan pitää ohjaajalähtöisenä ja taata mahdollisimman samantasoinen ohjaus harjoittelun tutkinnan jaksolla, niin ohjausryhmä on yksi hyvä vaihtoehto tämän toteuttamiseksi.

Niin kuin työryhmän kyselystä on nähtävissä, niin poliisilaitosten harjoittelun toteutustavat poikkeavat toisistaan ja ryhmäohjaus tuo uusia mahdollisuuksia harjoittelun ohjauksen toteuttamiseen. Tällä hetkellä jokaisella poliisiasemalla on nimetty harjoittelusta vastaava yhdyshenkilö, joka vastaa poliisiaseman harjoittelujakson käytännön organisoinnista ja toteutuksesta.

Harjoittelutiimin kokemuksen mukaan nyt nähtävinä isoimpina ongelmina tutkinnanohjauksessa ovat ajan puute ohjaukseen (omat perustyöt tutkinnassa, joista ei ole saanut helpotusta), ohjaustyön rasittavuus sekä vaativuus ja liian eritasoiset ohjaajat. Tulevaisuudessa myös harjoittelijaryhmien koon kasvaminen tuo lisähaasteita poliisilaitoksille laadukkaan ja tasapuolisen ohjauksen järjestämisessä. Kiinnostus ohjaustehtävää kohtaan varmaan kasvaa, kun ohjaajalle luodaan työnantajan puolelta hyvät toimintaedellytykset ja ohjauksesta saatava korvaus vastaa ohjaustyön haasteita ja vaatimuksia.

Yksi harjoittelija pystyy hyvin organisoidussa ja hyvässä ohjauksessa hoitamaan tutkintakierron aikana keskimäärin saman juttumäärän mitä keskiverto tutkija. Ohjaajien työn kuormittavuuden osalta on huomioitava myös ohjaustyön tauottaminen ja varaohjaajajärjestelmä, joilla voidaan taata ohjaajien jaksaminen vaativassa ja tärkeässä ohjaustyössä.

Harjoittelutiimin näkemyksen mukaan ryhmäohjaus hyvin toteutettuna on mahdollista ainakin Helsingissä perehdyttämijaksolla ja muilla poliisilaitoksilla rikostorjunta- ja tutkinta, lupa- ja asiakaspalvelujaksolla sekä liikenneosiolla. Valvonta- ja hälytysvalvontajaksolla ryhmäohjaus ei ole toteutettavissa. Näin ryhmän ohjaajalle maksettava palkkio mahdollistaa poliisilaitoksille yhden lisätoteutusmahdollisuuden ohjatun harjoittelun hyvälle ja laadukkaalle toteuttamiselle.

Muilta osin ohjaajapalkkiojärjestelmä nykyisellään on harjoittelutiimin mielestä hyvä ja oikeudenmukainen järjestelmä. Siinä palkkio maksetaan juuri tehdystä työstä ja niille henkilöille joille se kuuluu.

Poliisin AMK-tutkintokoulutuksessa olevan opiskelijan harjoitteluohjaajalle maksetaan ohjaajan tehtävästä erillinen palkkio (palkkalaji 1430). Poliisiammattikorkeakoulu esittää, että ohjaajapalkkio maksetaan 1. vaihtoehdon mukaan tai vaihtoehtoisesti 2. vaihtoehdon mukaisesti:

1. Yhdestä ohjattavasta harjoittelijasta ohjaajapalkkio on 100 euroa kolmen viikon työjaksolla. Kahdesta tai useammasta ohjattavasta harjoittelijasta ohjaajapalkkio on 200 euroa työjaksolla. Yhtä ohjaajaa koskeva enimmäiskorvaus yhdeltä kolmeviikkoisjaksolta on 200 €. Muissa tapauksissa ohjaajapalkkio maksetaan enintään yhdelle työharjoitteluohjaajalle samalta kolmeviikkoisjaksolta.
2. Yhdestä ohjattavasta harjoittelijasta ohjaajapalkkio on 100 euroa kolmen viikon työjaksolla. Kahdesta ohjattavasta maksetaan 150 euron suuruinen palkkio ja 3-4 ohjattavan ryhmästä 200 euron palkkio työjaksolta. Yhtä ohjaajaa koskeva enimmäiskorvaus yhdeltä kolmeviikkoisjaksolta on 200 €. Muissa tapauksissa ohjaajapalkkio maksetaan enintään yhdelle työharjoitteluohjaajalle samalta kolmeviikkoisjaksolta.

Palkkion maksamisen edellytyksenä on, että ohjaaja osallistuu opiskelijan jatkuvaan ohjaamiseen ja arviointiin sekä tekee muut Poliisiammattikorkeakoulun määrittelemät ohjaamiseen liittyvät tehtävät. Palkkion maksamisen peruste täyttyy, kun ohjaajan ja harjoittelijan yhteisten työssäolopäivien määrä on vähintään 50 % 3-viikkoisjakson päivistä.

Työmarkkinajärjestöjen edustajien kanta:

Ryhmäohjaamista käytettäisiin vain sellaisessa harjoittelussa, jossa se vastaa tarkoitustaan ja eikä vaarana harjoittelun tavoitteita. Em. asian arvioinnista on huomioitava Poliisiammattikorkeakoulun näkemykset. Myös huomioiden kyselyssä saadut vastaukset ryhmän koko voisi olla enintään 4 harjoittelijaa ohjaajaa kohden.

Ohjaajapalkkion määrä yhdestä ohjattavasta voisi olla nykyinen 100 €/ kolmiviikkoisjakso. Useammasta ohjattavasta (2-4) palkkio olisi 200 €. Perusteena ko. summaan on käytetty vaativuustasojen 08.03 ja 08.04 peruspalkkojen erotusta, joka on n. 100 €. 08.03 vaativuustasolla oleva on tutkijaparin vetäjä ja 08.04:ää maksetaan koulutus- ja erityisryhmien vetäjälle.

Mikäli em. mallia ei nähdä mahdolliseksi, kannatetaan Poliisiammattikorkeakoulun edustajien esittämää 2. mallia, jossa yhdestä ohjattavasta saadaan 100 €, kahdesta ohjattavasta 150 € ja 3-4 ohjattavasta 200 € / kolmiviikkoisjakso. Poliisiammattikorkeakoulun on seurattava ryhmäohjauksen tuloksia ja tarvittaessa puututtava/ohjattava toimintaa.

Poliisihallituksen edustajien kanta:

Poliisihallituksen virkaehtosopimusasioiden neuvottelutoiminnan vastuuhenkilöiden aikaisempien havaintojen ja poliisin AMK:-työharjoitteluohjaajien palkkiojärjestelmän työryhmätyön pohjalta on tullut ilmi perusteluja, jotka puoltavat työharjoitteluohjaajan palkkion määrän tarkistamista ja samalla palkkion määräytymisen perusteiden sanamuotojen selventämistä.

Työharjoitteluohjaajien palkanmuodostuksen tarkistaminen vaativuustasovaikutuksilla ei toisi toivottavaa kehitystä tilanteeseen. Vaativuustasomääritykset olisivat työharjoitteluohjauksen mahdollisiin muutostilanteisiin ja tehtävän tosiasialliseen toteuttamiseen tai toteutumattomuuteen reagoimaton ratkaisu. Esimerkiksi muutamien vuosien tarkastelujalla olisi ammatillisestikin tavoiteltavaa, että työharjoitteluohjaajavastuun hoitamisessa kulloinkin toteutuisi rotaatiota henkilöiden vaihtumisen tai vuorottelun kautta.

Poliisiammattikorkeakoulun harjoittelutiimin edustajalta saadun selvityksen mukaan AMK-työharjoitteluohjaajan palkkio tulisi esimerkiksi porrastaa korkeammaksi kahdesta tai useammasta samanaikaisesti ohjattavasta harjoittelijasta.

Poliisihallituksen suunnittelun ja talouden vastuualueelta saatujen vastausten mukaan kyseisen palkkion viime vuoden käyttö oli 220 298,88 €. AMK-työharjoitteluohjaajan palkkioon varatun rahan poliisiyksikkökohtaisen jakoehdotuksen tekee Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisihallitus päättää rahanjaon vahvistamisesta vuosittaisen niin sanotun kehysjaon yhteydessä. AMK-työharjoitteluohjaajien palkkioon varattua rahaa on jäänyt yli ja poliisiyksiköistä säästynyt rahoitus on kerätty poliisihallitukseen. Mahdollinen palkkion korotus tulisi taloudellisten vaikutusten hallitsemiseksi ja budjettisuunnittelu huomioiden tehdä kalenterivuoden alusta lukien.

Poliisihallituksen edustajat esittävät, että AMK-työohjaajapalkkiota voisi tarkistaa 1.1.2019 lukien, kunhan rahoitus tulee kuten nykyään eli tulee erillinen rahoitus palkkioiden maksamiseen eikä ole pois poliisiyksiköiden vuosittaisesta rahoituskehyksestä. Kahdesta tai useammasta ohjattavasta saisi

ohjaajapalkkiona yhteensä 150 euroa ja yhdestä ohjattavasta palkkion nykyisen määrän 100 euroa seuraavasti palkkiopäätös kokonaisuutena päivittäen:

”AMK-Työharjoitteluohjaajan palkkio

Poliisin AMK-tutkintokoulutuksessa olevan opiskelijan työharjoitteluohjaajalle maksetaan ohjaajan tehtävästä erillinen palkkio (palkkalaji 1430). Ohjattavia olisi lähtökohtaisesti 1-4.

Yhdestä ohjattavasta harjoittelijasta ohjaajapalkkio on 100 euroa kolmen viikon työjaksolla. Kahdesta tai useammasta ohjattavasta harjoittelijasta ohjaajapalkkio on 150 euroa työjaksolla. Ohjaajapalkkio maksetaan enintään yhdelle työharjoitteluohjaajalle mainituilta jaksoilta.

Palkkion maksamisen edellytyksenä on, että ohjaaja osallistuu opiskelijan jatkuvaan ohjaamiseen ja arviointiin, oppimispäiväkirjan tarkastamiseen sekä tekee muut Poliisiammattikorkeakoulun määrittelemät ohjaamiseen liittyvät tehtävät.”

Julkaisusarja: Poliisihallituksen julkaisusarja 4/2018
ISSN-L 1798-7121
ISSN (verkkojulkaisu) 2242-5640
ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-7267-03-5

Poliisihallituksen julkaisut verkossa: www.poliisi.fi/julkaisut
Paino: Grano Oy
Helsinki 2018